

Deze nieuwsbrief is financieel mogelijk gemaakt door medewerking van

Van der Stoep Verzekeringen

Steun de Stichting Pijnackernaren Helpen Armenië:

NL 78 RABO 01 09 23 69 47

RSIN/fiscaalnummer

ANBI 817429803

Samen werken

WILDE GANZEN
KLEIN PROJECT GROOT VERSCHIL

aan een betere toekomst!

Op naar het tienjarig bestaan

Voor het tiende achtereenvolgende jaar reisde de Stichting Pijnackernaren Helpen Armenië van dinsdag 16 tot dinsdag 23 september naar het land in de Kaukasus om daar via een intensief programma tot in alle uithoeken van het land projecten te bezoeken en mensen te ontmoeten.

Feestelijke uitdossing...

Gedurende het grootste deel van de reis was ook Johanne van Dijk van Wilde Ganzen van de partij. Zij heeft de reis als zeer nuttig en informatief ervaren. Wilde Ganzen steunt financieel heel veel projecten en zal dat hopelijk blijven doen.

De tiende, maar niet de laatste. Volgend jaar is de viering van het tienjarig bestaan en dat moet groots worden gevierd. Niet alles is koek en ei in Armenië, de verschillen tussen arm en rijk zijn veel te groot, maar het land leeft en bruist. Het gaat vooruit, er gebeurt wat.

Veel mensen kunnen zich prima redden daar en zouden hun armen bij de hand moeten nemen, zoals Maria Goris en haar mensen van Little Bridge dat doen. Ze krijgt steun vanuit meerdere landen voor haar mooie werk. Vanuit Zwitserland, Duitsland en Nederland.

Ook vanuit Pijnacker waar de geldkraan blijft stromen, dankzij de betrokkenheid en medewerking van heel veel mensen en organisaties. Iedereen heel hartelijk dank daarvoor!

Genocide op weg naar honderdste verjaardag

Volgend jaar is het honderd jaar geleden dat de Armeniërs binnen het Ottomaanse Rijk het slachtoffer werden van agressie van Turkse nationalist.

Anderhalf miljoen Armeniërs vonden toen de dood en het land raakte een groot deel van West-Armenië kwijt. Tot op de dag van vandaag wil slechts een beperkt aantal landen erkennen dat het destijds volkerenmoord – genocide – was. Een van die landen is Nederland. Turkije erkent dat nog steeds niet en zal dat ook na honderd jaar niet doen. Armenië leeft nog steeds op gespannen voet met Turkije en de grens tussen beide landen is nog altijd potdicht, wat de economische ontwikkeling van Armenië niet ten goede komt. Tijdens ons bezoek aan het Genocide Museum was er sprake van een grootscheepse renovatie, op weg naar 2015 als er een grote herdenking gaat plaatsvinden.

Renovatie op weg naar de herdenking in 2015.

Winter komt er weer aan: voedselpakkettenactie

Armenië kent een landklimaat. De winters kunnen bar zijn met temperaturen tot 30 graden onder nul. Voor veel mensen is het een kwestie van afwachten en proberen te overleven.

Zeker voor armen en ouderen die in schamele huisjes wonen of nog erger, in containers. Little Bridge helpt deze

mensen de winter door via met een voedselpakket met vooral houdbare en voedzame producten. De Pijnackernaren

helpen ook in de winter de Armeniërs die een steuntje kunnen gebruiken.

Net als vorig jaar zetten we een voedselpakkettenactie op met als motto: help voor 40 euro een arm Armeens gezin de winter door. Maria Goris helpt door het hele land heen arme Armeniërs met een groot voedselpakket met heel veel langer houdbare waren. Door samen te werken met sociale diensten en kerken komen de pakketten terecht bij de mensen die het echt nodig hebben.

Als stichting zijn we vooral gericht op structurele ontwikkeling, maar als mensen structureel honger hebben of ziek worden van te weinig of te eenzijdig eten, dan is ook noodhulp vereist. Dat is ook de filosofie van Little Bridge. Vorig jaar is gebleken dat veel mensen het met ons eens zijn: de voedselpakkettenactie leverde meer dan 10.000 euro op. Binnenkort volgt een apart schrijven over deze actie.

Minder-validen krijgen meer aandacht in Armenië

Op het platteland is nog een zee van obstakels voor minder-validen maar in de hoofdstad Yerevan worden meer gebouwen en straten toegankelijk voor mensen die zich met een rolstoel verplaatsen.

We hebben op de eerste dag van ons bezoek een ontmoeting gehad met een vertegenwoordiger van de organisatie Unison die zich bezighoudt met de belan-

gen van minder-validen. De man vertelde dat er nog heel veel moet gebeuren, maar dat de positie van 'gehandicapten' in het land verbeterd is.

Meer ruimte voor minder-validen.

In de tijd van Sovjet-Unie werden minder-validen letterlijk weggestopt, maar nu de staan de schijnwerpers op ze gericht. De burgemeester van Yerevan is een stimulator van het beleid om op allerlei fronten alles 'toegankelijker' te maken. Op het gebied van vervoer en onderwijs gebeurt er veel maar nog lang niet genoeg. Er is een enorme inhaalslag te maken.

De organisatie Unison kan financiële en materiële steun goed gebruiken. Little Bridge en Pijnackernaren Helpen Armenië volgen de ontwikkelingen met belangstelling en zijn bereid om mee te denken en eventueel concreet bij te dragen.

Feest of jubileum?

Heeft u privé of bedrijfsmatig een feest of jubileum en zoekt u een goed doel. Denk eens aan onze stichting.

We verzorgen zonodig PR-materiaal!

Ontmoetingen met hooggeplaatste functionarissen

We hebben tijdens onze reis dit jaar diverse ontmoetingen gehad met vooraanstaande functionarissen in het land. Eerst met de voorzitter van het zogenoemde Humanitair Comité.

Ontmoeting met voormalig parlamentslid Anahit Baghsyan.

Dat is een overheidsorgaan dat alle hulp- en ontwikkelingsprojecten van organisaties als Little Bridge beoordeelt en toetst. Zonder het groene licht van het comité gaat het 'feest' niet door.

De man prees Little Bridge als een actieve organisatie die de zaakjes altijd perfect voor elkaar heeft en met talloze projecten een belangrijke bijdrage levert aan de ontwikkeling van het land en bijstand aan die mensen die het nodig hebben. Het comité hoeft nooit een pro-

ject van Little Bridge af te wijzen.

Hij stelde dat Armenië ontzettend zijn best doen om vooruit te komen, maar zich nog niet kan redden zonder hulp van derden. "Het is heel bijzonder dat jullie vanuit het verre Nederland ons hier komen helpen."

Daarna hebben we een ontmoeting gehad met een voormalig parlamentslid, van wie de echtgenoot een van de slachtoffers was van de moordaanslag in het parlamentsgebouw waarbij meer-

dere parlementsleden het leven hebben gelaten.

De echtgenote – een voormalig directeur van een school – zag het als haar plicht om het werk van haar man in het parlement voort te zetten en het land vooruit te helpen. Ze had na de verkiezingen haar zetel verloren omdat haar partij minder stemmen had behaald, maar ze blijft zich met grote gedrevenheid inzetten voor meer democratie en meer eerlijke verdeling in haar land.

Een dag later hadden een uitgebreid gesprek met het hoofd sociale zaken van Yerevan, de hoofdstad Armenië. Een heel gemotiveerde vrouw die al vele jaren dit werk deed en zich van onderop heeft opgewerkt tot directeur van de organisatie. Maria Goris werkt nauw samen met deze vrouw en haar organisatie. Net als de voorzitter van het Humanitair Comité benadrukte zij dat het uitwisselen van informatie over bijvoorbeeld personen en gezinnen met problemen belangrijk is bij het ondernemen van actie om te helpen en te ondersteunen.

De dame van sociale zaken wees er op dat Armenië net als Nederland een grote grijze golf te wachten staat terwijl daar nog nauwelijks voorzieningen voor zijn. Veel ouderen worden door hun kinderen verzorgd en onderhouden, maar er zijn ook veel alleenstaande ouderen. Haar droom is een verzorgingscentrum voor ouderen dat zo wordt opgezet dat de bewoners zo veel mogelijk actief blijven en een bijdrage leveren in al het werk dat gedaan moet worden.

Yasmine zet zich in voor de rechten van kind en gezin.

De nieuwe generatie: organisatie voor kinder- en gezinsbescherming

'De nieuwe generatie' is opgericht om aandacht te vragen voor en werk te maken van: 'De bescherming van de rechten van families.'

Het kan daarbij gaan om individuele problemen van gezinsleden of de onderlinge relaties. Ook in Armenië komt veel huiselijk geweld en misbruik voor.

In samenwerking met allerlei vakmensen – onder meer psychologen – probeert De nieuwe generatie concreet en professioneel

de problemen aan te pakken. Yasmine, die we al kenden als directeur van een kleuterschool in Goris, wil graag haar basisstad Goris een eigen centrum opzetten met een eigen gebouw om via samenbundeling van krachten nog meer werk te kunnen verzetten, ter verbetering van de situatie van gezinnen en gezinsleden.

Het water stroomt in Torfavan en Saramech

In het dorpje Torfavan hebben we een aantal pompen gefinancierd voor het bevoelien van de akkers. De pompen zijn in het voorjaar geïnstalleerd en trots lieten de dorpsleiders het water stromen.

Er is water genoeg in het land, je moet het alleen op de goede plek zien te krijgen. Door het irrigatiesysteem kunnen de beschikbare hectares veel beter benut voor allerlei teelten. In het dorpje Saramech is op twee plekken met Nederlands geld een drinkwaterleiding aangelegd. Het water vanuit de bergen stroomt rijkelijk en is van prima kwaliteit. Burgemeester Haik draait met een grote grijns de kraan open en drinkt gulzig van het water waar wij van aan de dunne zouden geraken. Ook een jonge moeder laat zien dat er permanent water beschikbaar is en dat ze niet meer emmertjes naar een pomp hoeven te lopen. Als bewijs draait de ze kraan open. In totaal zijn 220 huishoudens nu aangesloten op het waternet. Burgemeester Haik is een man uit één stuk met het hart op de goede plaats. Hij combineert het burgemeesterschap met een agrarisch bedrijf met 3000 meter grond waar hij van alles verbouwt voor het onderhoud van zijn gezin met twee kinderen van veertien en tien jaar en nog eentje van zeven maanden! Kortom: burgemeester Haik is een tevreden mens en ontvangt ons met een rijkelijk Armeens middagmaal inclusief een cognakkie!

De burgemeester van Saramech is blij met het leidingwater.

Arm echtpaar met lek huis

Een schrijnend voorbeeld van armoede in Armenië zijn deze twee oude mensen die in een veel te groot huis wonen dat zo lek is als een mandje.

Maria Goris bekommert zich om deze mensen, in samenspraak met de leiding van het dorp. Piet van Daalen heeft de vrouw de bontjas van zijn overleden moeder gegeven: een betere bestemming kon niet bedacht worden. Zelfs de bond tegen bont kan hier niet tegen zijn.

Goede bestemming voor bontjas.

Vervangen waterleiding in Tretuk

In het hoog gelegen bergdorp Tretuk was de kou van de aanstaande winter al te voelen. Voordat de winter invalt wilde het dorp een asbesthoudende waterleiding vervangen.

Piet van Daalen nam even plaats in de kraan, maar die blijkt niet zo lux als de apparatuur in Nederland. Zijn Armeense vakgenoot hielp hem graag even en vond het natuurlijk prachtig. Piet is luxere apparatuur gewend. Hij vond dat er veel speling zat in de bedieningshendels. De Armeense graver kon er prima mee werken en toen Piet eenmaal even bezig was ging het steeds vlotter. Alles went...

Piet in de graafmachine.

Kleuterschool met voorschoolse opvang in Tretuk

Het ontbreekt in het dorpje Tretuk nog aan een kleuterschool met voorschoolse opvang.

Belangrijk voor jonge ouders want bij opvang in de school kunnen zij op het land werken. Er moet veel gebeuren aan het bestaande gebouw maar de enthousiaste dorpsleider ziet mogelijkheden, als wij met financiële middelen over de brug komen. Wilde Ganzen helpt graag mee.

Hier moet nog een en ander gebeuren...

Koeien op de weg

Koeien vinden hun weg naar huis.

Eén koeienbegeleider voor het hele dorp: één man laat de koeien van alle boeren in de bergen grazen. 's Avonds voert hij de kudde terug naar huis en de koeien weten precies waar ze links- of rechtsaf het erf op moeten. Een prachtig tafereel.

Deze maand krijgen arme plattelandsegezinnen enkele jonge schapen via de Veertigdagenactie Drammen voor Lammen van de PKN-kerken in Pijnacker en Delfgauw.

Dorpshuis Berdavan: aannemers bang voor beschietingen

Het grensdorpje Berdavan, waar vooral veel mensen wonen die begin jaren negentig met niets hebben moeten vluchten vanuit Azerbeidzjan, heeft vanuit de communistische tijd een groot cultureel huis. Dat biedt volop mogelijkheden maar door de grote omvang is het onderhoud duur.

Opknappen cultureel huis.

Het cultureel huis was ernstig vervallen maar wordt nu met onder meer hulp van Little Bridge helemaal opgeknapt. Het dak is al vernieuwd en in de afgelopen zomer zouden de ramen worden vervangen. Door de spanningen met Azerbeidzjan werd er zo nu en dan geschoten bij de

grens met als gevolg dat geen aannemer het aandurfde om de klus te gaan klaren. De burgemeester is echter al lang blij dat na twintig jaar vergeefs proberen het dorpshuis nu weer helemaal wordt opgeknapt, zodat het kan worden gebruikt voor allerlei dorpsactiviteiten

en samenkomsten. De volgende stap is dat ook de kleuterschool vernieuwd gaat worden. Deze armoedige veraf gelegen bergdorpen weten niet wat ze meemaken dat ze hulp krijgen...

Huizenvernieuwing en kassenbouw in Spitak

Spitak is een stadje met rond de 15.000 inwoners in het noorden van het land. Zwaar getroffen door de aardbeving van 1989 toen het stadje een week lang wereldnieuws was omdat er 4000 slachtoffers waren gevallen. Een vijfde deel van het inwonertal van destijds.

Geen familie die niemand te betreuen had en heeft. De aardbeving van toen trilt nog steeds door. Nog altijd leven mensen in tijdelijke containers. Een situatie die dus al 25 jaar voortduurt. Spitak heeft een sociaal en actief stadsbestuur, maar kampt ook met de armoede die vooral in het noorden structureel is. Een enorm hoge werkloosheid, weinig inkomsten, veel gezinnen die van een uitkering moeten leven. 2800 mensen moet het daarvan hebben.

In de tijd van de Sovjet-Unie waren er veel fabrieken en was er werk voor de inwoners van Spitak en wijde omgeving. Nu is er weinig of niets te doen. Het stadsbestuur doet zijn best om bedrijven naar Spitak te halen, ter bevordering van activiteit en werkgelegenheid. Dat lukt mondjesmaat. Nog altijd wonen er duizend mensen in containers. Dat worden er steeds minder omdat Spitak met buitenlandse hulp eenvoudige maar doeltreffende huisjes

bouwt. Die kosten gemiddeld zo'n 10.000 euro per stuk.

Maria Goris heeft goed contact met de loco-burgemeester, Annahiet, onder meer bij de voedselpakkettenactie in de winter. Dan is Spitak een stadje met heel veel mensen die ervoor in aanmerking komen.

De stad is nu bezig met een project om een deel van de 276 gehandicapten een baan te bezorgen. Men is een kasje aan het bouwen met een omvang van 2000 vierkante meter om daarin voor de lokale markt groenten te kweken. Ongeveer twintig mensen vinden daardoor 'aangepast werk' in het tweedehands kasje dat van Nederlandse herkomst is.

Vernieuwing school Ararat

In het dorp Ararat (8000 inwoners) wordt een school helemaal vernieuwd gevolgd door de realisering van een multifunctioneel gezondheidscentrum.

Het betreft hier een overheidsproject waarbij het dorp vijf procent van de kosten voor zijn rekening zou nemen. Het dorp had dat geld niet en dus heeft Little Bridge met steun van Pijnacker en Wilde Ganzen die tien procent betaald. Het ging om 10.000 euro en daarmee was het hele project gered. De school zit er nu weer geweldig bij en nu volgt het tweede deel van het project.

Benjamin laat zien hoe de bedjes in elkaar geschroefd moeten worden.

Voor het eerst naar Kapan

Kapan is een stad met 50.000 inwoners in het zuiden van Armenië. Vanuit Yerevan een busreis van een uur of zeven over hoge bergen en door diepe dalen, over wegen die niet altijd even best zijn.

We zijn daar op zondag 'na de kerk' heen gereisd en kwamen er in donker aan. Onderweg kwamen we zelfs in hagel en onweer terecht. Een spannende onderneming dus. Kapan is een stad op de route naar Iran. De grens is tachtig kilometer verderop.

Kapan heeft dezelfde problemen als de steden in het noorden van het land. Weinig werkgelegenheid, veel armoede en sociale problematiek, wegtrekkende jongeren die zich in Yerevan vestigen of naar Rusland gaan om te werken en veelal niet meer terug te keren. Met alle

gevolgen vandiën.

Het jeugdige stadsbestuur was een voorbeeld van hoe het ook kan: een van de rechterhanden van de burgemeester was een jonge vent die vanuit Rusland was terug gekomen om in zijn eigen Armenië een bestaan op te bouwen.

Het enthousiaste stadsbestuur gaf een presentatie met powerpoint en toelichting in het Engels zoals we dat nog niet eerder hadden meegemaakt. Het stadsbestuur doet wat het kan, maar heeft natuurlijk financiële beperkingen zoals dat overal het geval is.

Projecten genoeg dus: waterleiding voor een deel van de stad, meubels voor een kleuterschool, een sportzaal waar de vloer helemaal naar de knoppen is en ook toegankelijkheid voor minder-validen is een item in Kapan.

Het werk moet vooral komen van een paar niet al te gezonde kopermijnen in de omgeving. Landbouw is lastig vanwege het bergachtige en de hoge ligging. De officiële werkloosheid is twintig procent maar feitelijk zal dat percentage nog wel wat hoger liggen.

Bezoek aan een school in Kapan.

Nog een blok in kindertehuis Nor Kharberd

Vorig jaar is voor 80.000 euro een complete vleugel van een kindertehuis opgeknapt.

En nu wordt opnieuw een verdieping voor 48 meervoudig gehandicapte kinderen/jongeren vernieuwd. Dat levert een enorme kwaliteitsverbetering voor de leefomstandigheden van de bewoners en de medewerkers op.

Hypotherapie in Nor Kharberd.

Goris blij

Prima bedjes in Goris.

Maria Goris is altijd blij. Nou ja bijna altijd. Het gelijknamige stadje is ook blij. De kleuterschool van Yasmine met 250 kinderen is geheel en al van nieuwe meubels en bedjes voorzien het afgelopen jaar en toen we het resultaat op de slotdag gingen bekijken, kregen we een enorme show voorgeschoteld met muziek en dans.

Anja van Daalen was die dag

jarig en toen dat tot de Armeniërs doordrong werd de feestvreugde nog eens extra vergroot. Een mooie afsluiter van een vermoeiende maar nuttige tiende reis naar Armenie. Tiende reis, negen jaar actief, dus volgend jaar het tienjarig bestaan. Dat moet nog bijzonderder worden dan het al is.

Maria Virus Fonds heel welkom voor onverwachte acties

Veel geld is strak gebudgetteerd, maar Little Bridge komt altijd wel bijzondere situaties waarbij soms onmiddellijk actie moet worden ondernomen, zoals een acute oogoperatie bij een kind van acht maanden.

Benjamin noemt nog een ander voorbeeld: een man van 56 met ernstige nierproblemen. Zonder de juiste medicijnen zou hij onverwijd doodgaan. Zelf had de man absoluut geen geld voor die medicijnen. Deze echtgenoot en vader van twee kinderen is geholpen door Little Bridge en huppelt weer vrolijk rond. Door Benjamin heeft hij nu ook werk en kan hij weer gezond en wel in zijn eigen levensonderhoud voorzien. "I like that fonds", zegt Benjamin over het Maria Virus Noodfonds.

Aan deze strijkstok blijft niet veel hangen...

Colofon

Stichting "Pijnackernaren helpen Armenië"

Wilt u het werk van Maria Goris en haar Stichting Little Bridge financieel steunen, maak dan gebruik van IBAN: NL 78 RABO 01 09 23 69 47 ten name van Stichting Pijnackernaren Helpen Armenië. Onze stichting is ANBI-goedgekeurd, wat betekent dat giften financieel aftrekbaar zijn.

www.pijnackernarenhelpenarmenie.nl

Contactpersonen

Henny Bos, Oostlaan 68, 2641 DT, Pijnacker, telefoon: 06 - 526 18 213

Piet van Daalen, Adigestroom 234, 2721 AP Zoetermeer, telefoon: 06 - 513 86 546

Sjaak Oudshoorn, Nieuwkoopseweg 6, 2641 PB Pijnacker, telefoon: 015 - 369 92 33 / 06 - 371 22222

Jan van der Stoep, Noordweg 48, 2641 AM Pijnacker, telefoon: 015 - 369 23 34